

Kollektif şirket ortaklarından birinin ölümü halinde, şirkete yeni bir ortak alınması durumunda vergisel yükümlülükler hk.

Belge türü	Özelge
Kanun	GELİR VERGİSİ KANUNU
Özelge no	B.07.4.DEF.0.03.10.00-GVK.MUK.852-4
Tarih	09.03.2012

T.C.

AFYONKARAHİSAR VALİLİĞİ

Defterdarlık Gelir Müdürlüğü

Sayı : B.07.4.DEF.0.03.10.00-GVK.MUK.852-4

09/03/2012

Konu : Kollektif şirket vergisel yükümlülükler

İlgi dilekçenizde; 5 ortaklı ... vefat ettiği, kalan 4 ortakla şirketin faaliyetine devam edildiği ve şirkete yeni bir ortak alınmak istendiği, kollektif şirket ortaklarının payına düşen kazançları için kendi adlarına geçici vergi ve yıllık gelir vergisi beyannamesi verdikleri belirtilerek, ölen ortağın ölüm tarihine kadarki kıst dönem kazancının varislerce ne zaman beyan edilmesi gerektiği ve elektronik ortamda beyanın mümkün olup olmadığı, ölüm tarihinin içerisinde bulunduğu döneme ilişkin geçici vergi beyannamesi verilip verilmeyeceği, şirkete yeni ortak alınmadan önce ve alındıktan sonraki dönemlerin ayrı ayrı kıst dönemler olarak değerlendirilip değerlendirilmeyeceği hususlarında görüş talep edilmektedir.

Bilindiği üzere, Gelir Vergisi Kanununun 37 nci maddesinin birinci fıkrasında; her türlü ticari ve sınai faaliyetten doğan kazançların ticari kazanç olduğu belirtilmiş; bu maddenin üçüncü fıkrasında ise, kollektif ortaklıklarda ortakların, adi veya eshamlı komandit ortaklıklarda komandite ortakların ortaklık

karından aldıkları payların şahsi ticari kazanç hükmünde olduğu hükme bağlanmıştır.

Aynı Kanunun "Yıllık beyannamenin verilmesi" başlıklı 92 nci maddesinde, ölüm halinde yıllık beyannamenin ölüm tarihinden itibaren 4 ay içerisinde verileceği hükmüne yer verilmiştir.

Anılan Kanununun Mükerrer 120 nci maddesinin birinci fıkrasında, kazançları basit usulde vergilendirilenler hariç olmak üzere, ticari kazanç mükellefleri ve serbest meslek erbabının cari vergilendirme döneminin gelir vergisine mahsup edilmek üzere, ilgili hesap döneminin üçer aylık kazançları üzerinden geçici vergi ödemekle yükümlü oldukları belirtilmiş, hesaplanan geçici verginin üçer aylık dönemi izleyen ikinci ayın onuncu günü akşamına kadar bağlı olunan vergi dairesine beyan edileceği ve onyedinci günü akşamına kadar ödeneceği hüküm altına alınmıştır.

Diğer taraftan, 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 12 inci maddesinde ölüm halinde mükelleflerin ödevlerinin, mirası reddetmemiş kanuni ve mansup mirasçılara geçeceği, ancak mirasçılardan herbirinin ölünün vergi borçlarından miras hisseleri nispetinde sorumlu olacakları; "Ölüm halinde sürenin uzaması" başlıklı 16 ncı maddesinde, vergi kanunlarında hüküm bulunmayan hallerde ölüm dolayısıyla mirasçılara geçen ödevlerin yerine getirilmesinde bildirme ve beyanname verme sürelerine 3 ay ekleneceği; aynı Kanunun 164 üncü maddesinde ise ölümün işi bırakma hükmünde olduğu hükme bağlanmıştır.

Öte yandan konu ile ilgili olarak yayınlanan 217 Seri No.lu Gelir Vergisi Genel Tebliğinin "4.10. İş Bırakan veya Tasfiyeye giren mükellefler" başlıklı bölümünde; "59. Geçici vergi beyannamesinin verilme süresinden önce aynı dönemi içeren gelir veya kurumlar vergisi beyannamesinin verilmesi halinde, bu dönem için ayrıca geçici vergi beyannamesi verilmeyecektir." açıklamalarına yer verilmiştir.

Bu açıklamalar çerçevesinde, 14/08/2010 tarihinde vefat eden mükellefin 2010/III. dönemi geçici vergi beyannamesinin verilme süresine Vergi Usul Kanununun 16 ncı maddesi hükmü gereğince 3 ay eklenecek olup, 2010 takvim yılına ait yıllık gelir vergisi beyannamesinin bu süreden önce verilecek olması nedeniyle mükellef adına 2010/III. dönemi geçici vergi beyannamesi verilmeyecektir.

Şahıs şirketlerinde sahibin veya ortaklardan birinin ölümü halinde, ölüm tarihi itibarıyla bilanço çıkarılması ve bu bilançoya göre ölen ortağa isabet eden kazancın ölen ortağın payına düşen kısmının dört aylık süre içinde mirasçılar tarafından beyanı gerekmektedir. Buna göre, 14/08/2010 tarihinde vefat eden murisin, bu tarihe kadarki kıst dönemde gerçekleştirilen ticari faaliyetine ilişkin yıllık gelir vergisi beyannamesinin mirasçılarca ölüm tarihinden itibaren dört ay içerisinde verileceği tabiidir.

Diğer taraftan, 213 sayılı Vergi Usul Kanununun Mükerrer 257 nci maddesinin Bakanlığımıza verdiği yetkiye istinaden 346 ve 376 Seri No.lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği ile Gelir ve Kurumlar Vergisi beyannamelerini hiçbir hadle sınırlı olmaksızın elektronik ortamda gönderme zorunluluğu getirilmiştir. Elektronik ortamda verilen beyannamelerin kanuni sürelerinden sonrada elektronik ortamda

kabul edilebilmesine ilişkin teknik yapı oluşturulmuş olmakla birlikte, ölen ortak için mirasçılar tarafından verilecek kıst dönem beyannamesinin elektronik ortamda teknik yapının izin vermemesi nedeniyle kağıt ortamında ilgili vergi dairesine verilmesi gerekmektedir.

Öte yandan, mirasçıların kendilerine intikal eden ortaklık hisselerini diğer mirasçılara veya başka kimselere satmak suretiyle elden çıkarmaları halinde doğan kazancın değer artış kazancı olarak vergilendirileceği, kollektif şirkete ortak olarak faaliyeti sürdürmeleri halinde, gelir vergisi mükellefiyetinin tesis edilerek, intikal tarihinden yıl sonuna kadar olan süre içinde elde edilen kazancın kendi adlarına normal beyan döneminde beyan edileceği, faaliyete devam eden ortakların kazançlarının ise Gelir Vergisi Kanununun 92 inci maddesi kapsamında genel hükümler çerçevesinde beyan edileceği tabiidir.

Bilgi edinilmesini rica ederim.

(*) Bu Özelge 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 413.maddesine dayanılarak verilmiştir.

(**) İnceleme, yargı ya da uzlaşmada olduğu halde bu konuya ilişkin olarak yanlış bilgi verilmiş ise bu özelge geçersizdir.

(***) Talebiniz üzerine tayin edilmiş olan bu özelgeye uygun işlem yapmanız hâlinde, bu fiilleriniz dolayısıyla vergi tarh edilmesi icap ederse, tarafınıza vergi cezası kesilmeyecek ve tarh edilen vergi için gecikme faizi hesaplanmayacaktır.

Bu metin Mevzuat Bankası (mevzuat.vergibulustayi.com) aracılığıyla gib.gov.tr arşivinden alınmıştır. Resmî işlemlerde Resmî Gazete metni esastır. — 18.09.2026